

Emlékeztető **Az MST Választmányi üléséről**

Helye: KSH Árvay János terem
Ideje: 2005. május 31.

Jelen vannak a Választmány tagjai: Herman Sándor, Soós Lőrinc, Klonkai László, Laczka Éva, Bagó Eszter, Belyó Pál, Dávid Pál, Hunyadi László, Szemes Mária, Végh Zoltán, Vukovich Gabriella, Waffensmidt Jánosné, Lakatos Miklós, Harcsa István, Szabó István.

Távol maradt: Hajnal Béla, Józán Péter

Meghívottak: Kovacsics Józsefné, Szép Katalin, Sándor István, Ligeti Csák, Szilágyi György

Az MST elnökének köszöntője után a résztvevők az alábbiak szerint fogadták el a napirendet:

1. *Együttműködési megállapodás a KSH és az MST között*
2. *A Szakosztályok 2005. évi tervei*
3. *Beszámoló az ISI 55. konferenciájáról*
4. *Beszámoló az Etikai ad hoc Munkacsoport munkájának állásáról*
5. *Programjavaslat az MST 2005. évi konferenciájára*
6. *Egyebek*

1. Dr. Herman Sándor tájékoztatta a Választmány tagjait, hogy a KSH és az MST közötti **együttműködési megállapodás** 2005. május 5-én került aláírásra, a kértnél alacsonyabb (8 millió forint) keretösszeggel.

2. 2005. évi szakosztályi tervek:

- A nemzetközi Statisztikai Szakosztály folytatja az előző évben megkezdett munkát. Programjaik továbbra is a nemzetközi szervezetek statisztikai munkájával, szakterületek nemzetközi összehasonlításával fognak foglalkozni.
- A Területi Statisztikai Szakosztály (Sándor István) munkájának átszervezésére kényszerül, mivel nem valószínű, hogy a korábban 7 regionális munkacsoport a Hivatal területi szerveinek átszervezése miatt a korábbiaknak megfelelően tudja a munkáját folytatni. A Szakosztály a Nemzeti Fejlesztési Terv és a területi egyenlőtlenségek vizsgálatának statisztikai kérdéseivel fog foglalkozni.
- A Statisztikatörténeti Szakosztály képviselője (Lakatos Miklós) elmondta, hogy a vándorülés szervezésében zavart okozott a KSH-MST közti együttműködési megállapodás elhúzódó aláírása. Az említett okok miatt a Vándorülés összefoglaló Noszvajon kerül megrendezésre a Miniszterelnöki Hivatal üdülőjében. Az előadók között fórumot kap a Levéltár és a Könyvtár is. A Szakosztály évközi ülést is

tervez, amire már korábban is volt példa. A Kőrösy József évforduló megemlékezése Kőrösy József színes egyéniségére való tekintettel túl lép a Szakosztály keretein is.

- A Társadalomstatisztikai és Demográfiai Szakosztály (Harcza István, Spéder Zsolt) az őszi nagyrendezvényhez kapcsolódó szatellit ülés rendezését javasolta.
- A Gazdaságstatisztikai Szakosztály (Szép Katalin) folytatja a szatellit számla sorozatot, foglalkozni kívánnak a statisztika minőségének kérdéseivel, illetve a „Feketén fehérén” c. ülésre másnap kerül sor.

Herman Sándor elnök úr megjegyezte, hogy jó volt hallani arról, hogy a szervezeti változások ellenére is folytatódik a munka a szakosztályokban.

3. Laczka Éva **beszámolt az ISI 55. Sydneyben tartott üléséről**, különös tekintettel a nemzeti statisztikai társaságokat érintő kérdésekre. Tekintettel arra, hogy az ISI 55. ülésén résztvevő Bagó Eszterrel és Szép Katalinnak már beszámoltak az ISI üléséről, a Választmányi ülésen a nemzeti statisztikai társaságokat érintő kérdésekről számolt be. Nemzeti statisztikai társaságok munkájával foglalkozó ülések 2001 óta vannak az ISI konferenciák napirendjén. Ez évben a fejlődő országok statisztikai társaságainak támogatása és a Statisztikai Etikai Kódex megújítása volt a tárgyalások középpontjában. Az 1985. évi ISI Statisztikai Etikai Kódex felülvizsgálata két éve Berlinben indult. Akkor Bizottság is alakult a munka koordinálására. Ma még számos kérdés (pl. hogy, milyen mértékben vonatkozzon az etika a statisztika felhasználóira) megválaszolásra vár, de a munkához jelentősen hozzájárulhatnak a nemzeti statisztikai társaságok saját etikai kódexeik kidolgozásával. Ma már számos nemzeti statisztikai társaság (amerikai, kanadai, angol stb.) kidolgozta a statisztikai szakmai etikai kódexet, amihez náluk akkreditációs rendszer is csatlakozik.

4. Az ad hoc **Etikai Munkacsoport** elkészítette a záró beszámolóját, melyet a Választmány valamennyi tagja írásban megkapott. Szilágyi György a szóbeli kiegészítésben elmondta, hogy a Választmánytól kapott feladaton egy 3 tagú munkacsoport dolgozott, összesen két ülést tartottak. Megegyeztek abban, hogy nem új etikai kódex kell, aktualizálni kell a korábbi, a azoknak kell elvégezni azt a munkát, akiket közelről érint a statisztikai etika. A kiegészítésnek nagyon egyszerűnek kell lenni. Szilágyi György elmondta, hogy az ISI hátrább tart, mint két évvel korábban. Berlinben teljesen új etikai kódexet mutattak be, csak arról volt vita, hogy a felhasználókra kiterjedjen-e. Homály fed, hogy a Bizottság mit tett az elmúlt két évben, a cél az volt, hogy 2005-ben készüljön el az etikai kódex új változata. Az MST többször mondta, hogy fontos az etika, Füreden ugyan az volt a véleménye, hogy várjanak az ISI-re, de most megváltozott a véleménye. A következő kérdések merülnek fel: milyen legyen a kapcsolat az ISI-vel, tegyünk-e lépéseket a folyamatos részvételre, illetve, hogy az MST foglalkozzon-e az etikával?

Herman Sándor elmondta, hogy az is kiderült, hogy az ISI üdvözli a nemzeti statisztikai társaságok ez irányú tevékenységét, számít is azok önállóságára. Véleménye szerint a felhasználókra vonatkozó etikának az egyik fő fejezetnek kellene lenni.

Harcza István véleménye szerint szükség van a statisztikai etikára. Nagyon jó lenne, ha az első változat már az ez évi konferencia elé is kerülne, ebben az esetben 2006-ban a Közgyűlés elé lehetne vinni. Az előkészítő teamben legyen külső is, és a későbbi etikai ügyekben állást foglaló Bizottságnak is nagyon fontos szerepet kell szánni.

Herman Sándor hozzátette, hogy más az etika kidolgozása, és más a jogrend kialakítása és érvényesítése, bár az előkészítő team és az Etikai Bizottság között akár lehetnek közös tagok is.

Végh Zoltán elmondta, hogy a statisztikai etika kidolgozását nagyon fontos kérdésnek tartja, és véleménye szerint elkerülhetetlen a felhasználókra vonatkozó fejezet beépítése is. Az ISI 1985-ös Etikai Kódexét fel lehet használni, de ne várjunk az ISI-re, napi tapasztalat az etikátlanság, ezért sürgető a kérdés.

Herman Sándor hozzátette, hogy a civilszervezeti lét előny, az etika növelné a tekintélyünket.

Lakatos Miklós is azt hangsúlyozta, hogy ne várjunk az ISI-re. Javasolta, hogy az előkészítő team ne legyen nagy létszámú, 2-3 fő kell csak, mert csak így lehet hatékonyan dolgozni.

Ligeti Csák véleménye szerint a 0 változat legfontosabb forrásai az 1985-ös ISI Etikai Kódex, egyéb szakmák hasonló kódexei és Szilágyi György berlini előadása.

Az elmondottak alapján Herman Sándor összegezte, hogy a Statisztikai Etikai Kódex kidolgozását a Választmány fontosnak tartja, kérte a Választmányt, hogy hatalmazza fel az Elnökséget előkészítő team létrehozására. Az Elnökség e-mailon is várja a további észrevételeket, javaslatokat.

Az Elnökség a felhatalmazást egyhangúlag megkapta.

5. Laczka Éva tájékoztatást adott **az őszi balatonfüredi ülés előkészületi munkálatairól**. Az ülés tervezett időpontja 2005. október 13-14. A téma meghatározása érdekében írásban megkerestünk minden MST tagot, hogy kíván-e előadni, illetve, hogy van-e javaslata témára, vagy előadóra. Javaslattal csak néhány Választmányi tagtól kaptunk. Felhasználva az előző Választmányi ülésen elhangzottakat és a beérkezett javaslatokat az őszi ülés témái: a statisztikai termékeinek megítélése (belső, külső, területi), a statisztika minősége, és folytatjuk a 2004-ben megkezdett „statisztikai műhelyek” sorozatot.

6. Az **egyebek** napirendi pont alatt Soós Lőrinc elmondta, hogy az MST néhány éve felkerült az un. **Lobby listára**. Utóbb két téma vetődött fel, az egyiket (területfejlesztés) megkaptuk, a másikat (információs szabadság) kértük. Kérte a Választmány támogatását az együttműködéshez.

Vukovich Gabriella kérdésére – hogy mi az együttműködés formája – Soós Lőrinc elmondta, hogy szerinte azt mindig a kapott témától és a rendelkezésre álló időtől függően kell alakítani.

Lakatos Miklós tájékoztatásul elmondta, hogy a jogszabályokat nem kell körbeküldeni, mert azok elérhetőek a MEH honlapján (pl. az információs szabadság is).

Laczka Éva tájékoztatást adott arról, hogy a *statisztikát oktatók* tevékenyen dolgoznak az új szakosztály létrehozásán. A következő megbeszélésre június 27-én kerül sor.

Herman Sándor tájékoztatást adott arról, hogy mint ahogy korábban is említette a Mindentudás Egyetemének szervezőivel tarjuk a kapcsolatot, jelenleg az előadás struktúra átalakítás alatt van, így - egyelőre - türelmünket kérték.

Budapest, 2005. június 10.

Az MST Elnöksége